

617. 1. Beh. af Lovf. om Forandr. i 2. ang. Brændevinsh. og Brændevinsudskjæntn. paa Færøerne. 618

i den Henseende er gaaet meget væsentlig fremad til, hvad ogsaa jeg kalder det Rette, en maadeholden Nydelse af stærke Drikke, tror man, at det er flet paa Grund af Tvangsforanstaltninger i Lovene? Man tager meget feil, thi Dndet sidder ikke der, hvor Loven kan ramme, det er en hel bagvendt Betragtning efter min Opfattelse at tro at kunne reformere Individerne med saadanne Forholdsregler, som man her vil træffe. Nei, skjønt dem Noget til Skolevesenet, og lad de Præster, der forlange disse Foranstaltninger, faae nogle Assistentter til, hvis de selv ere virksomme, at være lige saa virksomme til at pve Indslydelse paa Færingernes Karakter, og det vil faae en anden Betydning for dette Dnde, som omtales, end den Slags Lovforanstaltninger. De ramme slet ikke Dndet, de ville kun medføre, at de Paaagjældende, der have Dndet, det vil sige have den Svagbed, at de bukke under for denne Fristelse, ville komme hjem til deres Familier fra deres Syssel ikke mindre drukne end før, men med mindre Fisk, mindre Udbytte end før, idet de have lagt saa meget mere i Kjøbmandens Kasse, som Brændevinen bliver dem dyrere. Men derved bliver Facit af Loven ikke fritagelse for Dndet i og for sig, men en Beshævelse af den fatige Families Næring til Fordel for Amtets Fatigtkasse — et besynderligt Træf! — og Statskassen; det bliver Følgen. Det forekommer mig, at det er en ganske besynderlig Maade i Aaret 1876 at ville reformere en til Danmark hørende Befolkning paa. Jeg nærer den Tro, at de Herrer gaa fuldstændig feil i Nyen, naar de tro, at de skulle syngte paa den Vise, som Lagthinget her har sunget for os. Jeg havde ikke taget Ordet mi, hvis jeg havde mærket, at jeg forinden kunde have glædet mig til at høre Færøernes Repræsentant her i Thinget i denne Sag. (En Stemme: Han har sagt sin Mening!) Jeg huffer saa langt i den Slags Ting, men jeg vil antage, at han er enig med mig i, at hans Bælgerer høre til den Klasse Mennesker, som man ikke behøver at opdrage ved den Slags Foranstaltninger. Jeg mindes en Historie fra Kong Snios Dage, han bar sig anderledes ad, thi han forbyd Brændevinsdrikken under Dødsstraf. Der var rigtignok en Mand, der var saa fornuftig at drikke sig fuld alligevel, og da han yderligere blev truet, saa spiste han sig mæt og fuld paa een Gang —, det kunne Færøerne ogsaa, selv om det bliver forbudt dem at drikke sig fulde —, og da det blev betydet ham, at dette heller ikke kunde gaa an, saa vilde han en Gang til i sit Liv drikke sig fuld

for at holde Kong Snios Gravøl, inden han døde, da han antog, at den Mand maatte være nær ved det, som kunde udsteede saadanne Befalsalinger. Den Stat, der som Kong Snios ikke vidste andre Forholdsregler end den Slags for at angribe Dndet, vilde efter mit Skjøn som Kong Snio efter hin Mand's Mening staa paa Gravens Rand. Jeg tror, at der kan være en hel Del Udskielseser paa Færøerne og en hel Del, som man kunde ønske forandret ogsaa i den Retning, men jeg har det Haab, at, ligesom det er gaaet her til Lands, vil det ogsaa gaa paa Færøerne; med Aarene vil den Slags Ting mere og mere aftage med Oplysningen og Fremvæerten af den sædelige Kraft i Individerne selv; da vilde de Bedkommende nok vide selv at træffe det Rette uanset Lovens Bestemmelser, men vil man netop gjøre dem tilbøielige til dette, skal man hængte Frukten temmelig høit op, thi forbuden Frugt smager efter Menneskenes Natur bedst. So mere de, der drikke Vin, ville gjøre Brændevinen dyrere, jo mere ville Dranterne søge efter at faae det. Jeg siger derfor, at jeg kan ikke tilraade, at man gaar ind paa en Forandring for Færøernes Bedkommende med Hensyn til dette Spørgsmaal, som gaar ud af det Spor, hvori vi med Hensyn til den samme Art af Lovgivning ere inde i det øvrige Land. Lag Loven af 2den Juli og flyt den og dens Bestemmelser over til Færøerne — den vil efter min Mening være fuldstændig tilfredsstillende — og afvent iøvrigt, hvad andre Forandringer kunne føre til, og lad os bede de Præster og Skolemeestere, som bede os om saadanne Lovforslag derved, passe deres Gjerning omhyggelig og godt, og da tror jeg, at Virkningen deraf vil blive en ganske anden, end Virkningen af den Slags Foranstaltninger, som her ere paa Dntale. En aret Laler sagde før, at man skulde være meget varsom med at røre ved de Bestutninger, som et Lagthing, Amtsræad eller en saadan Autoritet have taget, og ikke uden efter den nøieste Overveielse røre ved de Principer, som de bygge paa. Vel! Men saa skulde ogsaa saadanne Autoriteter være ligesaa varsomme med at stille Bestemmelser op, som have tilfands at krænke — for det er dog Meningen — og besværliggjøre den personlige Frihed med Hensyn til Ens Levevis og Syssel, og jeg gjentager da, at Dndet ramme de aldeles ikke, Dndet ligger i Individets Karakter.

Bærentzen: Det erede Medlem, som sidst havde Ordet, udtalte, at, naar Skolelærere og Præster kom med saadanne Duster som det her